

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Cdo/74/2024
Identifikačné číslo spisu:	1115209129
Dátum vydania rozhodnutia:	29.04.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Mario Dubaň
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:1115209129.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu E.. J. J., narodeného XX. H. XXXX, P., F.. X. X, proti žalovanej Slovenskej republike, za ktorú koná Generálna prokuratúra Slovenskej republiky, Bratislava, Štúrova 2, o náhradu škody, vedenom na Mestskom súde Bratislava IV (pôvodne Okresným súdom Bratislava I) pod sp. zn. B1-9C/106/2015, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 29. júna 2023 sp. zn. 6Co/74/2021, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovanej priznáva náhradu trov dovolacieho konania voči žalobcovi v plnom rozsahu.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava I (ďalej aj „súd prvej inštancie“ alebo „prvoinštančný súd“) rozsudkom zo 07. novembra 2019 č. k. 9C/106/2015-364 zaviazal žalovanú zaplatiť žalobcovi I. sumu 10.842,75 eura z titulu náhrady škody do 30 dní od právoplatnosti rozsudku; II. úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 10.842,75 eura od 11. 06. 2016 do zaplatenia; III. sumu 2.523 eur z titulu náhrady trov právneho zastúpenia v trestnom konaní do 30 dní od právoplatnosti rozsudku; IV. sumu 15.000 eur z titulu náhrady nemajetkovej ujmy do 30 dní od právoplatnosti rozsudku. V časti o zaplatenie náhrady škody vo výške 73.979,25 eura konanie zastavil a žalovanú zároveň zaviazal zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

1.1. Súd prvej inštancie v odôvodnení konštatoval, že pre úspešné uplatnenie náhrady škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z. je potrebné súčasné splnenie všetkých zákonných podmienok. Výkonaným dokazovaním mal za preukázané, že uznesenie vyšetrovateľa PZ ČVS: PPZ243/BOK-ZA-2010 z 20. októbra 2010, ktorým bolo voči žalobcovi vznesené obvinenie za zločin krivej výpovede a krivej prisahy podľa § 346 ods. 1, ods. 3 písm. a), písm. b) Trestného zákona (ďalej len „TZ“) formou účasti, je nezákonným rozhodnutím v zmysle § 6 ods. 1 prvej vety zákona č. 514/2003 Z. z. a prichádza do úvahy aplikácia § 18 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. v prípade zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím.

1.2. Pokiaľ išlo o uplatnený ušlý zisk, konštatoval, že v dôsledku trestného stíhania žalobcu s ním natrvalo ukončilo spoluprácu niekoľko významných klientov, čím mu vznikla škoda vo forme ušlého zisku (§ 442 Občianskeho zákonníka - ďalej len „OZ“). V tejto súvislosti uviedol, že žalobca predložil znalecký posudok č. 5/2019 vypracovaný znaleckou organizáciou (G.. A. C. P., J..) za účelom kvantifikácie ušlého zisku. K spôsobenej škode sa vyjadril aj samotný žalobca a boli uskutočnené výsluchy svedkov. Podľa súdu prvej inštancie žalobca preukázal, že jeho tržby po trestnom stíhaní výrazne poklesli, preto žalovaná škoda vo forme ušlého zisku 10.842,75 eura bola dôvodná. K tejto škode došlo v príčinnej súvislosti s nezákonným trestným stíhaním žalobcu. Pokiaľ išlo o príslušenstvo k pohľadávke (žalované úroky z omeškania), ustanovenia zákona č. 514/2003 Z. z. splatnosť pohľadávky na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom alebo nezákonným rozhodnutím neustanovujú, z ktorého dôvodu aplikoval právnu úpravu splatnosti pohľadávok podľa § 563 OZ.

1.3. Vo vzťahu k ďalšej žalobcom uplatnenej majetkovej škode vo výške 2.523 eur z titulu náhrady trov právneho zastúpenia v trestnom konaní súd prvej inštancie proklamoval, že ide o legitímnu súčasť nároku podľa § 18 ods. 1, 2 a 3 zákona č. 514/2003 Z. z. Z predložených listinných dôkazov mal za preukázané, že žalobca uhradil svojmu právnomu zástupcovi (advokátovi) Mgr. Romanovi Tomanovi, PhD. na základe faktúr vyúčtovaných v zmysle vyhlášky č. 655/2004 Z. z. odmenu za právne služby vo výške 2.523 eur v príčinnej súvislosti s trestným konaním, v ktorom bolo vydané nezákonné rozhodnutie.

1.4. K nároku na náhradu nemajetkovej ujmy súd prvej inštancie akcentoval, že žalobca bol a stále je bezúhonnou osobou, ktorá doposiaľ nebola spájaná s akoukoľvek trestnou činnosťou, pričom bol trestne stíhaný v súvislosti so zastupovaním klienta v skupinovej trestnej veci, kde bol ako obhajca zaradený do organizovanej zločineckej skupiny - mafiánskeho zoskupenia vo veci úkladnej vraždy, žalobca bol vzatý do tzv. kolíznej väzby, kedy nemohol s nikým komunikovať (ani s rodinou), s výnimkou jedného hovoru s obhajcom, bol odlúčený od svojich ani nie ročných detí a manželky; rozsiahla medializácia trestného stíhania v celoštátnych a najčítanejších printových médiách, ako aj v hlavnom spravodajskom televíznom vysielaní mala za následok, že zásah do jeho imateriálnej sféry bol mimoriadne závažný. Poukázal na to, že zásah do imateriálnej sféry rodinných príslušníkov žalobcu bol prehĺbený tým, že manželka žalobcu vykonáva funkciu prokurátorky. Trestné stíhanie predstavovalo pre žalobcu výrazný zásah do práva na jeho súkromie a rodinný život a taktiež výrazným spôsobom zasiahlo jeho ľudskú dôstojnosť, pričom dopady na profesijný život žalobca pociťuje dodnes, keďže stratil podstatnú časť klientely vzhľadom na to, že klienti vnímajú postavenie, povest' a nezávislosť advokáta citlivejšie ako pri iných profesiách. Na podklade týchto skutkových záverov bola uplatnená náhrada nemajetkovej ujmy vo výške 15.000 eur primeraná s tým, že v danom prípade samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadost'učinením vzhľadom na ujmu spôsobenú žalobcovi nezákonným rozhodnutím. Súd prvej inštancie pri priznaní náhrady nemajetkovej ujmy žalobcovi vychádzal z judikatúry EŠLP, ustanovení § 11 a § 13 OZ a zo zákona č. 215/2006 Z. z. o odškodňovaní osôb poškodených násilnými trestnými činmi. O nároku na náhradu trov konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1, 2 CSP.

2. Krajský súd v Bratislave (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie žalovanej rozsudkom z 29. júna 2023 sp. zn. 6Co/74/2021 rozhodnutie súdu prvej inštancie (i) v napadnutom I. výroku čo do sumy 7.513,80 eura potvrdil a vo zvyšku uplatneného nároku na náhradu škody zmenil tak, že žalobu zamietol; (ii) v napadnutom II. výroku zmenil tak, že žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 7.513,80 eura od 11. júna 2016 do zaplatenia; (iii) vo výroku III. potvrdil; (iv) vo výroku IV. čo do sumy 9.000 eur z titulu nemajetkovej ujmy potvrdil a v prevyšujúcej časti zmenil tak, že žalobu zamietol. Zároveň žalovanej nepriznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania z uplatneného nároku na náhradu majetkovej škody a žalobcovi priznal voči žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % z prisúdenej sumy nemajetkovej ujmy.

2.1. Odvolací súd v odôvodnení k odvolacej argumentácii žalovanej, ktorou namietala správnosť záveru súdu prvej inštancie o existencii nezákonného rozhodnutia, poukázal na rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít, v zmysle ktorej sa nárok na náhradu škody spôsobenej začatím trestného stíhania posudzuje ako nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím. Odvolacia námietka

žalovanej nemôže obstať nielen pre závery vyslovené súdom v trestnom konaní (kedy nezákonnosť nielen rozhodnutí, na základe ktorých došlo k začatiu trestného konania, ale aj vedenia celého trestného konania konštatoval aj súd prejednávajúci trestnú vec žalobcu), nakoľko je nepochybné, že orgány činné v trestnom konaní vydali v posudzovanom prípade nezákonné rozhodnutie (uznesenie o vznesení obvinenia a na jeho podklade následne aj obžalobu) len na základe pravdepodobnosti, resp. nezákonne získaného dôkazu, bez dostatočného odôvodnenia a preukázania konkrétnymi zistenými skutočnosťami. Po posúdení konkrétnych okolností danej trestnej veci tak odvolací súd neuznal argumentáciu žalovanej, že v danom prípade súd prvej inštancie vyhovel žalobcovi len z dôvodu, že zodpovednosť štátu za nezákonné rozhodnutie automaticky založila ojedinelá skutočnosť, že žalobca bol súdom spod obžaloby oslobodený. Uzavrel, že žalobca existenciu nezákonného rozhodnutia ako primárneho predpokladu pre úspešné uplatnenie nároku na náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z. preukázal.

2.2. Pokiaľ išlo o námietky k právnomu základu súdom prvej inštancie priznaného ušlého zisku (§ 442 OZ), túto odvolací súd vyhodnotil ako nedôvodnú, keď sa stotožnil so záverom súdu prvej inštancie o existencii príčinnej súvislosti medzi nezákonným trestným stíhaním žalobcu a ukončením oboch mandátnych zmlúv (zmlúv o poskytovaní právnej pomoci) výpoveďou zo strany klienta. V prípade zmluvy o právnej pomoci uzatvorenej žalobcom s poisťovňou Kooperativa, a. s. uviedol, že táto bola uzatvorená v auguste 2010, zo strany klienta bola vypovedaná dňa 27. októbra 2010, teda 7 dní po vzatí žalobcu do väzby a 2 mesiace po predĺžení zmluvného vzťahu na dobu neurčitú, pričom považoval za zrejmé, že bez nezákonne vedeného trestného konania proti žalobcovi by k jej ukončeniu v tak skorom termíne nedošlo. Ohľadom spoločnosti Zentiva, a. s. odvolací súd poukázal na žalobcom predložené listinné dôkazy, ktorými preukázal, že jeho zmluvný vzťah s týmto klientom v rozhodnom čase zakladala Zmluva o poskytovaní právnej pomoci z 13. novembra 2009, ktorá bola uzavretá na dobu určitú do 31. decembra 2010, pričom zmluvný vzťah bol ukončený výpoveďou zo strany spoločnosti Zentiva, a. s. dňa 3. novembra 2010. Odvolací súd dospel k záveru, že nakoľko by zmluvný vzťah inak skončil dňa 31. decembra 2010, nebol dôvod na danie výpovede mesiac pred jej ukončením pre uplynutie jej času. Z tohto dôvodu ušlý zisk vo výške 301,34 eura uplatnený žalobcom vyhodnotil ako škodovú udalosť, ktorá nastala v príčinnej súvislosti s nezákonným trestným stíhaním, a preto ho považoval za preukázaný.

2.3. K opodstatnenosti priznaného ušlého zisku v súvislosti s ukončením zmluvného vzťahu so spoločnosťou Kooperativa, a. s. odvolací súd poukázal na obsah znaleckého posudku č. 5/2019, z ktorého nebolo možné vyvodiť, ako znalkyňa stanovila ušlý zisk u žalobcu za rok 2013. Zohľadniac uvedené považoval preto za dôvodný odvolací argument žalovanej o nepreukázaní dĺžky obdobia, za ktoré si žalobca vyčísľuje ušlý zisk v súvislosti s ukončením spolupráce s poisťovňou Kooperativa a. s., celkom 35 mesiacov. Odvolací súd preto uzavrel, že z obsahu znaleckého posudku je možné akceptovať ušlý zisk do 31. decembra 2012, t. j. celkom za 26 mesiacov (čo spolu činí sumu 7.212,40 eura), pretože vo vzťahu k tomuto obdobiu je posudok preskúmateľný, pričom vo vzťahu k roku 2013 východiskové dáta chýbajú.

2.4. V súvislosti s odvolacou námietkou žalovanej ohľadom náhrady trov právneho zastúpenia v trestnom konaní odvolací súd po preskúmaní faktúr a vyúčtovania vykonaného žalobcom v rámci vyjadrenia k odvolaniu, uviedol, že hoci celkovo si právny zástupca žalobcu Mgr. Roman Toman, PhD. vyfakturoval za poskytnutie právneho zastúpenia v trestnom konaní 3.261,38 eura, žalobca si voči žalovanej uplatnil len sumu 2.523 eur. Doplnil, že prvoinštančný súd pri priznaní tejto časti škody uznal argumenty žalobcu, že skutočne ide o tarifnú odmenu advokáta. Odvolací súd napokon tiež konštatoval správnosť vyúčtovania a v zhode s názorom súdu prvej inštancie dospel k záveru, že žalobcom uplatnenú výšku škody ako náhradu účelne vynaložených trov právneho zastúpenia v trestnom konaní (vo výške tarifnej odmeny advokáta) je možné priznať v celom rozsahu.

2.5. Odvolací súd nakoniec ako dôvodnú vyhodnotil odvolaciu argumentáciu žalovanej vo vzťahu k súdom priznanej nemajetkovej ujmy za trestné stíhanie, ktorú rovnako ako žalovaná považoval za nadhodnotenú. Podľa názoru odvolacieho súdu prvoinštančný súd pri svojom rozhodnutí nevzal do úvahy všetky východiskové faktory, na základe ktorých mal posudzovať priznanie konkrétnej výšky

náhrady nemajetkovej ujmy. Odvolací súd nespochybňoval závažnosť imateriálneho zásahu trestného konania do života predtým bezúhonného žalobcu, avšak ten výšku uplatnenej nemajetkovej ujmy zdôvodňoval, okrem iného, aj nezákonným väzobným stíhaním (v trvaní 10 dní), či stratou možnosti jeho komunálnej politickej kariéry. V tejto súvislosti pripomenul, že trestné stíhanie žalobcu trvalo 18 mesiacov, pričom za väzobné stíhanie v trvaní 10 dní bol právoplatne odškodnený sumou 1.300 eur v samostatnom konaní. V dôsledku trestného stíhania žalobcu nedošlo k pozastaveniu výkonu jeho advokátskej činnosti (hoci čelil disciplinárnemu konaniu) a v konaní sa nepreukázala ani príčinná súvislosť medzi ukončením jeho politickej kariéry a trestného stíhania, keď pred odvolacím súdom potvrdil, že kandidatúry do komunálnych volieb sa vzdal ešte pred vznesením obvinenia voči jeho osobe. Rovnako nebol preukázaný ani zásadný dopad na jeho rodinný život. Odvolací súd poukázal na širokú komparáciu rozhodovacej praxe ESLP uvedenú v rozsudku Nejvyššího soudu České republiky sp. zn. 30Cdo/2357/2010 z 11. januára 2012 uverejneného v Zbierke súdnych rozhodnutí a stanovísk NS ČR pod č. R 52/2012, ktorá považovala za primerané odškodnenie väzby vo výške 1.000 eur za mesiac jej trvania (žalobca bol odškodnený až sumou 130 eur/1 deň), z ktorého dôvodu v prípade žalobcu považoval za primeranú a spravodlivú sumu 500 eur za mesiac trvania trestného stíhania (18 mesiacov), čo činilo sumu 9.000 eur. O trovách konania rozhodol podľa § 396 ods. 2 CSP v spojení s § 256 ods. 1 a § 262 ods. 1, 2 CSP.

3. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca (ďalej aj „dovolateľ“) dovolanie s tým, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces [§ 420 písm. f) CSP], a tiež že rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci [§ 421 ods. 1 písm. a), resp. b) CSP].

3.1. Z obsahu dovolania vyplýva, že dovolateľ namietal nedostatky týkajúce sa riadneho a presvedčivého odôvodnenia napadnutého rozhodnutia, keď odvolací súd nezdôvodnil zníženie náhrady nemajetkovej ujmy. V tejto časti považoval napadnuté rozhodnutie za nekonzistentné, nepochopiteľné a vnútorne nelogické, pričom nedalo odpovede na všetky právne a skutkové otázky. Dovolateľ mal zároveň za to, že je daný dôvod na aplikáciu ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a), resp. b) CSP, keďže rozhodnutie odvolacieho súdu v danej veci záviselo od vyriešenia právnej otázky primeranosti priznanej náhrady nemajetkovej ujmy s ohľadom na vnútroštátnu úpravu, súdnu prax a judikatúru ESLP. V tejto súvislosti poukázal na to, že v čase uplatnenia svojho nároku neplatilo ustanovenia zákona č. 514/2003 Z .z. prostredníctvom § 17 ods. 4, ktoré limitovalo rozsah náhrady nemajetkovej ujmy spôsobom, že výška takejto náhrady nemôže byť vyššia ako výška náhrady poskytovaná osobám poškodeným násilnými trestnými činmi podľa osobitného predpisu. Dovolateľ konštatoval, že suma 15.000 eur z titulu náhrady nemajetkovej ujmy je primeraná zásahu, ktorý preukázal na súdoch nižších inštancií.

3.2. Vzhľadom na uvedené navrhol, aby dovolací súd rozhodnutie odvolacieho súdu v napadnutej časti zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

4. Žalovaná vo vyjadrení k podanému dovolaniu uviedla, že s rozhodnutiami súdov nižších inštancií sa stotožňuje a považuje ich za skutkovo a právne správne, dostatočne odôvodnené, pričom súdy sa dostatočne vysporiadali s argumentáciou žalobcu. Podané dovolanie vyhodnotila ako nedôvodné, a preto ho navrhla zamietnuť.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana majúca vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa [§ 429 ods. 2 písm. a) CSP], v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie je potrebné odmietnuť.

6. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

7. Podľa § 420 písm. f) CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

8. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

9. Podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu.

10. Dovolanie prípustné podľa § 421 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

11. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f) CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní zákonu zodpovedajúcim spôsobom, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a v dovolaní náležite vymedziť dovolací dôvod (§ 420 CSP alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

12. Žalobca vyvodzujúc prípustnosť dovolania z ustanovenia § 420 písm. f) CSP namietal nedostatočné odôvodnenie a prekvapivosť napadnutého rozhodnutia.

13. Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie vo veci (I. ÚS 46/05). Z uvedeného potom vyplýva, že k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) CSP môže dôjsť aj nepreskúmateľnosťou napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu (porov. I. ÚS 105/06, III. ÚS 330/2013, či 4Cdo/3/2019, 8Cdo/152/2018, bod 26, 5Cdo/57/2019, bod 9, 10) alebo prekvapivosťou rozhodnutia vtedy, keď odvolací súd vydá rozhodnutie, ktoré nebolo možné na základe zisteného skutkového stavu veci predvídať, čím bola účastníkovi odňatá možnosť právne a skutkovo argumentovať vo vzťahu k otázke, ktorá sa s ohľadom na právny názor odvolacieho súdu javila ako významná pre jeho rozhodnutie, či rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.).

14. Najvyšší súd vo svojich rozhodnutiach opakovane uviedol, že z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. f) CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady zmätočnosti v zmysle tohto ustanovenia; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) odvolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (viď 3Cdo/41/2017, 3Cdo/214/2017, 8Cdo/5/2017, 8Cdo/73/2017). So zreteľom na to pristúpil aj v danom prípade k posúdeniu opodstatnenosti argumentácie dovolateľa, že procesne nesprávnym postupom súdov bolo zasiahnuté do jeho práva na spravodlivý proces.

15. V danom prípade dovolací súd dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu spĺňa náležitosti odôvodnenia rozhodnutia (§ 393 ods. 2 v spojení s § 220 ods. 2 CSP), a preto ho nemožno považovať za nepreskúmateľné či nedostatočne odôvodnené. Odôvodnenie rozsudku zodpovedá

základnej (formálnej) štruktúre odôvodnenia rozhodnutia. Súslednosti jednotlivých častí odôvodnenia a ich obsahové (materiálne) náplne zakladajú súhrnne ich zrozumiteľnosť aj všeobecnú interpretačnú presvedčivosť. Argumentácia odvolacieho súdu je koherentná a jeho rozhodnutie konzistentné, logické a presvedčivé, premisy v ňom zvolené, aj závery, ku ktorým na ich základe dospel, sú prijateľné pre právnickú aj laickú verejnosť. Z odôvodnenia rozhodnutia krajského súdu je zrejmé, na základe čoho dospel k záveru o potrebe zmeny prvoinštančného rozhodnutia vo vzťahu k výške súdom priznanej nemajetkovej ujmy.

16. Odvolací súd v odôvodnení jasne konštatoval, že súd prvej inštancie pri priznaní žalobcom požadovanej výšky nemajetkovej ujmy v plnom rozsahu nevzal do úvahy všetky východiskové faktory, na základe ktorých mal posudzovať priznanie konkrétnej výšky náhrady nemajetkovej ujmy žalobcovi. Odvolací súd poukázal na súdnu prax a uviedol, že výšku konkrétnej nemajetkovej ujmy nie je možné stanoviť exaktne a odôvodniť tak priznanie, resp. nepriznanie každého jedného eura peňažnej náhrady; priznaná suma by však mala plniť rolu satisfakčnú, nielen symbolickú. Dodal, že konečná výška náhrady musí vychádzať zo zásady primeranosti, zodpovedať všeobecnej predstave o spravodlivosti a slušnosti a požiadavke rozumného usporiadania vzťahov medzi stranami. Pokiaľ ide o primeranosť výšky nemajetkovej ujmy a kritéria jej spravodlivého určenia, odvolací súd ďalej poukázal na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 754/2016-42 z 24. januára 2017, z ktorého záverov považoval za významné, že priznanie náhrady nemajetkovej ujmy sa vzťahuje nielen na väzbu, ale aj na samotné trestné stíhanie, pričom primeranosť výšky jej náhrady je potrebné posudzovať bez ohľadu na to, či trestné konanie bolo realizované väzobne, resp. či už bolo odškodnenie za nezákonnú väzbu uplatnené, príp. bolo priznané a voči ktorému subjektu, ktorý koná v mene štátu.

16.1. Pokiaľ išlo o posudzovaný prípad, odvolací súd v odôvodnení zohľadnil trvanie trestného stíhania žalobcu v dĺžke 18 mesiacov, pričom zároveň poukázal na to, že za nezákonné väzobné stíhanie v trvaní 10 dní bol žalobca právoplatne odškodnený sumou 1.300 eur (130 eur/1 deň) v konaní vedenom pod sp. zn. 6Co/189/2019. Ďalej prihliadol na skutočnosť, že v dôsledku trestného stíhania žalobcu nedošlo k pozastaveniu výkonu jeho advokátskej činnosti, pričom žalobca aj naďalej vykonáva advokátsku činnosť. Rovnako sa v konaní nepreukázala žalobcom tvrdená príčinná súvislosť medzi ukončením jeho politickej kariéry a trestného stíhania, keď pred odvolacím súdom potvrdil, že kandidatúry do komunálnych volieb sa vzdal ešte pred vznesením obvinenia voči jeho osobe, a to zo zdravotných dôvodov. Odvolací súd zároveň dôvodil, že nebol preukázaný ani zásadný dopad na rodinný život žalobcu. Prihliadol na širokú komparáciu rozhodovacej praxe EŠLP v judikáte uverejnenom v Zbierke súdnych rozhodnutí a stanovísk NS ČR pod č. R 52/2012, z ktorej vyplýva primerané odškodnenie väzby vo výške 1.000 eur za mesiac jej trvania a skonštatoval, že v prípade žalobcu, ktorý bol odškodnený až sumou 130 eur/1 deň väzby, považuje za primeranú a spravodlivú sumu 500 eur za mesiac trvania zvyšných 18 mesiacov trestného stíhania. Z uvedených dôvodov sa odvolaciemu súdu javilo ako primerané odškodnenie za 18 mesiacov trvajúce trestné stíhanie žalobcu vo výške 9.000 eur.

16.2. Na základe uvedeného možno konštatovať, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie spôsobom, ktorým by založil procesnú vadu zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP. Odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu v časti priznanej výšky nemajetkovej ujmy sa vysporiadalo s podstatnými odvolacími námietkami, pričom odvolací súd neopomenul vziať do úvahy žiadnu z (rozhodných) skutočností, ktoré v konaní vyšli najavo. Myšlienkový postup odvolacieho súdu je dostatočne vysvetlený s poukazom na právne závery, ktoré prijal. Z vyššie uvedeného je zrejmé, z akých dôvodov odvolací súd zmenil prvoinštančné rozhodnutie v napadnutej časti, keď mal za to, že nepovažuje za primerané a spravodlivé vyhovieť žalobcom uplatnenému nároku v celom rozsahu, pričom aj z tohto dôvodu podľa názoru dovolacieho súdu odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu dalo zadosť náležitostiam v zmysle § 393 CSP. Za procesnú vadu konania podľa ustanovenia § 420 písm. f) CSP nemožno považovať to, že dovolateľ sa s rozhodnutím odvolacieho súdu nestotožňuje a že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa jeho predstáv. Samotná skutočnosť, že dovolateľ so skutkovými a právnymi závermi vyjadrenými v odôvodnení rozhodnutia odvolacieho súdu nesúhlasí a nestotožňuje sa s nimi, nemôže sama osebe viesť k založeniu prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f) CSP, pretože do práva na spravodlivý proces nepatrí právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný,

teda aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ním predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jeho vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne dožadovať sa ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 98/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

17. Dovolací súd zdôrazňuje, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranou sporu, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, stačí na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03). Súd v opravnom konaní nemusí dať odpoveď na všetky námietky uvedené v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú (podľa názoru súdu) podstatný význam pre rozhodnutie o odvolaní a zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktoré je predmetom preskúmania v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05). Neostáva preto nič iné, než konštatovať, že v prejednávanej veci boli z tohto pohľadu odvolacím súdom splnené ústavnoprávne nároky kladené na odôvodnenie súdneho rozhodnutia.

18. Z obsahu dovolania ďalej vyplýva, že žalobca namieta prekvapivosť napadnutého rozhodnutia. V rozhodovacej praxi najvyššieho súdu sa pod „prekvapivým rozhodnutím“ rozumie rozhodnutie, ktorým odvolací súd, na rozdiel od súdu prvej inštancie, za rozhodujúcu považoval skutočnosť, ktorú nikto netvrdil alebo nepopieral, resp. ktorá nebola predmetom posudzovania súdom prvej inštancie. Prekvapivým je rozhodnutie odvolacieho súdu „nečakane“ založené na iných právnych záveroch než rozhodnutie súdu prvej inštancie (porovnaj 3Cdo/102/2008), resp. rozhodnutie z pohľadu výsledkov konania na súde prvej inštancie „nečakane“ založené nepredvídateľne na iných „nových“ dôvodoch, než na ktorých založil svoje rozhodnutie súd prvej inštancie, pričom strana sporu v danej procesnej situácii nemala možnosť namietať ne/správnosť „nového“ právneho názoru zaujatého až v odvolacom konaní (porovnaj 5Cdo/46/2011).

18.1. Podľa názoru najvyššieho súdu rozsudku odvolacieho súdu nemožno pripisovať vadu „prekvapivosti súdneho rozhodnutia“. Odvolací súd síce rozhodnutie súdu prvej inštancie zmenil v dovolaní napadnutej časti (výška priznanej náhrady nemajetkovej ujmy), avšak na posudzovaný prípad neaplikoval žiadne ustanovenie všeobecného právneho predpisu, ktoré pri doterajšom rozhodovaní veci nebolo použité a bolo pre rozhodnutie veci rozhodujúce. Nosné právne závery odvolacieho i prvoinštančného súdu ohľadom výšky priznanej nemajetkovej ujmy sa týkali aplikácie na vec sa vzťahujúceho hmotnoprávneho ustanovenia § 17 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z. z. Keďže odvolací súd nezaložil svoje rozhodnutie „nečakane“ a nepredvídateľne na iných (nových) právnych dôvodoch než súd prvej inštancie, má dovolací súd za to, že nedošlo k vydaniu tzv. prekvapivého rozhodnutia.

19. Vzhľadom na vyššie uvedené dovolací súd dospel k záveru, že žalobca neopodstatnene namieta, že odvolací súd mu nesprávnym procesným postupom znemožnil uskutočňovať jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces [§ 420 písm. f) CSP].

20. Žalobca ďalej vyvodzuje prípustnosť dovolania aj z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a), resp. b) CSP dôvodil, že rozhodnutie odvolacieho súdu v danej veci záviselo od vyriešenia právnej otázky primeranosti priznanej náhrady nemajetkovej ujmy, pričom v danom prípade za primeranú považoval ním požadovanú sumu 15.000 eur. Upozornil na iné rozhodnutie dovolacieho súdu sp. zn. 7Cdo/243/2019, z čoho sa možno legitímne domnievať, že dovolateľ namietal odklon odvolacieho súdu od rozhodovacej praxe dovolacieho súdu.

21. Pre právnu otázku v zmysle § 421 ods. 1 písm. a) CSP je charakteristický odklon jej riešenia, ktorý zvolil odvolací súd, od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Ide teda o situáciu, v ktorej sa už rozhodovanie senátov dovolacieho súdu ustálilo na určitom riešení právnej otázky a odvolací súd sa svojím rozhodnutím odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu (R 83/2018).

22. Ustálená rozhodovacia prax dovolacieho súdu je vytváraná najvyššími súdnymi autoritami, ktorú vyjadrujú predovšetkým rozhodnutia a stanoviská najvyššieho súdu, ktoré sú (ako judikáty) publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky. Rozhodovanie v súlade s ustálenou súdnou praxou je naplnením spravodlivého procesu, princípu rovnosti, právnej istoty a legitímneho očakávania strán (čl. 2 ods.1 a 2 a čl. 3 základných princípov CSP). Do tohto pojmu však možno zaradiť aj prax vyjadrenú opakovane vo viacerých nepublikovaných rozhodnutiach najvyššieho súdu, alebo dokonca aj v jednotlivom, doposiaľ nepublikovanom rozhodnutí, pokiaľ niektoré neskôr vydané nepublikované rozhodnutia najvyššieho súdu názory obsiahnuté v skoršom rozhodnutí nespochybnil, prípadne tieto názory akceptovali a z hľadiska vecného na ne nadviazali (3Cdo/158/2017, 4Cdo/95/2017, 5Cdo/87/2017, 6Cdo/21/2017 a 6Cdo/129/2017).

23. Dovolací súd je pritom viazaný iba vymedzením právnej otázky, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu, ktoré považuje dovolateľ za nesprávne a pri posúdení prípustnosti dovolania môže dovolací súd zohľadňovať aj svoje stanoviská a rozhodnutia, ktoré dovolateľ neoznačil (sp. zn. I. ÚS 51/2020).

24. Predmetom dovolacieho prieskumu v prejednávanej veci malo byť posúdenie dôvodnosti uplatneného dovolacieho dôvodu v zmysle § 421 ods. 1 CSP s ohľadom na vymedzenie právnej otázky dovolateľa, týkajúcej sa primeranosti priznanej náhrady nemajetkovej ujmy.

25. V rozhodnutí z 27. apríla 2006 sp. zn. 4Cdo/171/2005 najvyšší súd v podstatnom konštatoval, že i keď je výška zadost'učinenia v peniazoch predmetom úvahy súdu, jeho úvaha sa musí opierať o celkom konkrétne a preskúmateľné hľadiská. Uplatnenie voľnej úvahy sa tak nesmie stať nepreskúmateľnou ľubovôľou súdu, vymykajúcou sa akejkolvek kontrole. Nemožno priznávať neprimerané či dokonca tak premrštené sumy, ktoré by vo svojich dôsledkoch viedli k bezdôvodnému obohacovaniu sa, a ktoré by napríklad pri porovnaní „odškodnenia“ zásahu do práva na ochranu osobnosti s „odškodňovaním“ zásahov do iných základných práv zaručených Ústavou Slovenskej republiky mohli niektoré ujmy na iných základných právach (napríklad ujmy na zdraví či dokonca živote) bagatelizovať.

26. V ďalšom rozhodnutí sp. zn. 6MCdo/15/2012 z 30. septembra 2013 dospel k záveru, podľa ktorého určenie výšky primeranej náhrady nemajetkovej ujmy nie je záležitosťou voľnej úvahy, ktorá by nepodliehala žiadnemu hodnoteniu; jej základom je zistenie skutkových okolností, ktoré súdu umožnia úvahu na určitom kvalitatívnom posúdení základných súvislostí. Treba, aby súdy v súvislosti s tým vzali do úvahy aj iné hmotnoprávne predpisy upravujúce odškodnenie, napríklad zákon č. 215/2006 Z. z.

27. V uznesení z 12. decembra 2012 sp. zn. 7Cdo/145/2011 najvyšší súd konštatoval, že hoci výšku nemajetkovej náhrady súd určuje voľnou úvahou, nemôže ísť o úvahu nepreskúmateľnú, resp. o úvahu svojvoľnú. Určenie výšky nemajetkovej ujmy má byť (vzhľadom na okolnosti konkrétneho prípadu) v súlade s požiadavkou spravodlivosti. Súd musí mať preukázanú najmä skutočnosť, pre ktorú dospel k záveru, že zadost'učinenie podľa prvého odseku ustanovenia § 17 zákona č. 514/2003 Z. z. nie je postačujúce, predovšetkým z hľadiska intenzity, trvania a rozsahu nepriaznivých následkov vzniknutých žalobcovi vzhľadom na jeho postavenie v rodine a spoločnosti a podobne (viď aj Rč 21/1995).

28. V súvislosti s náhradou nemajetkovej ujmy dovolací súd poukazuje aj na R 13/2009, podľa ktorého nárok na náhradu nemajetkovej ujmy treba posudzovať aj v súvislosti s čl. 5 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, i keď nárok na odškodnenie väzby vznikol podľa § 5 zák. č. 58/1969 Zb. Najvyšší súd zdôraznil, že čl. 5 Dohovoru obsahuje tzv. neurčitý právny pojem, ktorý vyžaduje jeho aplikáciu na konkrétne skutkové okolnosti prípadu. Neurčité právne pojmy v žiadnom prípade nie sú ustanoveniami, ktoré by súdu umožňovali ľubovôľu, alebo ktoré by umožňovali absolútne neobmedzenú úvahu. Ich aplikáciu a výklad je súd povinný vo svojom rozhodnutí zdôvodniť a vyrovnať sa s argumentmi účastníka o neprimeranosti odškodnenia aj s prihliadnutím na rozsah odškodnenia v iných, obdobných veciach.

29. Dovolací súd upriamuje pozornosť aj na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len

„ústavný súd“) z 24. januára 2017 sp. zn. III. ÚS 754/2016 (ďalej len „nálezy“) a v ňom uvedené konštatovanie, že právna úprava zákona č. 58/1969 Zb. nestanovuje kritériá na určenie výšky priznanej náhrady nemajetkovej ujmy. V súčasnosti tieto kritériá určuje § 17 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z. z., podľa ktorého znenia sa výška nemajetkovej ujmy v peniazoch určuje s prihliadnutím na osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje; závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo; závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote a závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení. Podľa ústavného súdu je potrebné zohľadniť povahu trestnej veci, dĺžku trestného stíhania a dopady trestného stíhania do osobnostnej sféry poškodeného, ako aj okolnosti, za ktorých k nemajetkovej ujme došlo. Za pomoci týchto kritérií ustálená výška náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch musí zodpovedať všeobecne zdieľanej predstave spravodlivosti a slušnosti. Stanoviť presnou sumou výšku náhrady nemajetkovej ujmy za deň trvania väzby alebo vedenia trestného stíhania pre všetky prípady nie je možné, pretože primeranosť výšky musí zohľadňovať vždy osobitné okolnosti prípadu, ktorých rozmanitosť nemožno vopred postihnúť. Rovnako nie je možné ani mechanicky prevziať závery rozhodovacej praxe súdov iných štátov, či ESĽP, a to najmä s ohľadom na odlišnosť životnej úrovne v jednotlivých štátoch, ktorá rovnako musí byť zohľadnená, pokiaľ priznaná výška náhrady nemajetkovej ujmy má zodpovedať predstavám spravodlivosti a slušnosti v danom čase a na danom mieste.

30. Podľa právneho názoru dovolacieho súdu sa odvolací súd právnymi závermi, na ktorých založil napadnuté rozhodnutie v nastolenej otázke o primeranosti výšky priznanej náhrady nemajetkovej ujmy podľa zákona č. 514/2003 Z. z., neodklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. V prejednávanej veci odvolací súd pri určovaní primeranej výšky náhrady nemajetkovej ujmy spôsobenej žalobcovi rozhodnutím o vzatí do väzby a o vznesení obvinenia a vedením trestného stíhania postupoval v súlade s rozhodovacou praxou dovolacieho súdu a v rámci nej ustálených kritérií, keď vyhodnocoval a zohľadňoval jednotlivé konkrétne špecifiká a okolnosti danej veci, a to najmä dĺžku väzby (v rámci ktorej správne zohľadnil už realizované odškodnenie v inom konaní) a vedenia trestného stíhania a následky, ktoré väzba a trestné stíhanie vyvolalo v jednotlivých oblastiach života žalobcu (bližšie pozri body 23. až 24. odôvodnenia napadnutého rozhodnutia) a v nadväznosti na tieto zistenia ju stanovil aj v porovnaní s výškou náhrady nemajetkovej ujmy priznávanej v iných obdobných prípadoch (viď komparácia rozhodovacej praxe ESĽP v bode 24. jeho odôvodnenia). Závery odvolacieho súdu pri posudzovaní nastolenej otázky sú výsledkom procesu komplexného vyhodnotenia skutkových okolností v posudzovanej veci, ktoré v konaní vyšli najavo, a ktoré v rámci zásady voľného hodnotenia dôkazov súd viedli k prijatiu toho-ktorého rozhodnutia.

31. Dovolací súd je okrem toho v zmysle § 442 CSP viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd.

32. Skutočnosť, že strana sporu sa s vyčíslením primeranej výšky náhrady odvolacím súdom nestotožňuje a považuje ju za podhodnotenú, sama osebe nemôže byť spôsobilá založiť prípustnosť jej dovolania, ak odvolací súd pri jej zisťovaní vychádzal z vyššie uvedených kritérií, zadaných ustálenou rozhodovacou praxou dovolacieho súdu a v zhode s nimi aj rozhodol. Napokon, k obdobným záverom dospel najvyšší súd aj v rozhodnutí sp. zn. 7Cdo/243/2019, a preto ani poukaz dovolateľa na uvedené rozhodnutie nebol spôsobilý zvrátiť záver vec prejednávajúceho senátu o neprípustnosti podaného dovolania z dôvodu odklonu odvolacieho súdu od rozhodovacej praxe dovolacieho súdu.

33. Po relevantnom vyhodnotení všetkých právne významných otázok dovolací súd preto uzatvára, že otázka, aká má byť výška náhrady nemajetkovej ujmy spôsobenej nezákonným rozhodnutím (vedením trestného stíhania a väzbou), je vždy závislá od výsledku posúdenia individuálnych, jedinečných skutkových okolností každej prejednávanej veci, ktoré sú nezameniteľné s okolnosťami relevantnými v iných veciach. Pri posúdení a hodnotení zákonom ustanovených východísk postupujú totiž sudy vždy diferencovane v každom konkrétnom prípade a nezotrvávajú na určitých striktných hraniciach. Inak povedané, závery súdov pri posudzovaní nastolenej otázky sú výsledkom procesu komplexného vyhodnotenia skutkových okolností prejednávanej veci, ktoré v konaní vyšli najavo a ktoré v rámci zásady voľného hodnotenia dôkazov sudy viedli k prijatiu toho-ktorého rozhodnutia (m. m.

7Cdo/155/2021 z 13. decembra 2022 a uznesenie ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 313/2023).

34. Dovolateľ preto nedôvodne namietal odklon (odvolacieho súdu) od ustálenej rozhodovacej praxe (dovolacieho súdu) pri riešení právnej otázky, od riešenia ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu [§ 421 ods. 1 písm. a) CSP]. Dovolací súd nezistil, že v danej veci išlo o naplnenie niektorého z dovolacích dôvodov podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP (pri riešení právnej otázky sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu), ako ani podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP (rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá by v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená), a ani podľa § 421 ods. 1 písm. c) CSP (rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne). Dovolanie preto aj v časti namietaného nesprávneho právneho posúdenia veci smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustné.

35. So zreteľom na uvedené dovolací súd dovolanie žalobcu odmietol podľa § 447 písm. c) CSP ako dovolanie, ktoré smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné.

36. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

37. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.